

Bruksela, 18 marca 2019 r.
(OR. en)

7613/19

SOC 225
EMPL 179
ECOFIN 312
EDUC 161

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	15 marca 2019 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	6635/19 + COR 1
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2019 r. i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu (15 marca 2019 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2019 r. i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu; Rada przyjęła te konkluzje na swoim posiedzeniu 15 marca 2019 r.

Konkluzje Rady w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2019 r. i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu

ODNOTOWUJĄC, ŻE

1. Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2019 r. przedstawia priorytety polityczne w dziedzinie wzrostu i zatrudnienia w UE i jej państwach członkowskich w 2019 r.: realizowanie wysokiej jakości inwestycji, koncentrowanie działań podejmowanych w ramach reform na wzroście wydajności, integracji i jakości instytucjonalnej oraz zapewnienie stabilności makroekonomicznej i zdrowych finansów publicznych.
2. UE nadal odnotowuje wzrost gospodarczy i zatrudnienie na rekordowym poziomie, ale korzyści z tych zjawisk nie rozkładają się równomiernie dla wszystkich obywateli i wszystkich państw. W obecnym klimacie gospodarczym odwracanie tendencji w zakresie wzrostu nierówności dopiero się rozpoczęło. Choć UE, przy założeniu utrzymania obecnej tendencji, jest na dobrej drodze do zrealizowania celu strategii „Europa 2020” polegającego na osiągnięciu wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75 %, to mimo poprawy sytuacji wciąż jest daleko do realizacji celu polegającego na zmniejszeniu liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln.
3. W listopadzie 2018 r. stopa bezrobocia wynosiła w UE 6,7 % (7,9 % w strefie euro). W trzecim kwartale 2018 r. w UE zatrudnionych było 239,3 mln osób, o 15 mln więcej w porównaniu z najniższym poziomem odnotowanym podczas kryzysu. Udział kobiet w rynku pracy stale rośnie, a w przypadku wskaźnika zatrudnienia starszych pracowników w zeszłym roku odnotowano jego rekordowy wzrost. Jednakże w niektórych państwach bezrobocie i bierność zawodowa są nadal na bardzo wysokim poziomie, zwłaszcza wśród ludzi młodych i osób o niskich umiejętnościach zawodowych.
4. W 2017 r. odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym znacząco się zmniejszył. W porównaniu z poprzednim rokiem z ubóstwa lub wykluczenia społecznego podzwignięto ponad 5 milionów osób, a całkowita liczba takich osób jest obecnie niższa niż przed kryzysem w 2008 r. Tendencja ogólna maskuje jednak utrzymujące się rozbieżności między poszczególnymi państwami członkowskimi: niektóre państwa odnotowują wyższe wskaźniki osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym niż w 2008 r. Ryzyko ubóstwa lub wykluczenia społecznego pozostaje wyzwaniem w szczególności w przypadku dzieci, osób niepełnosprawnych i osób ze środowisk migracyjnych. Nierówności dochodowe, które zmniejszyły się nieznacznie po raz pierwszy od rozpoczęcia kryzysu, są nadal wyższe niż w czasach przed kryzysem.

5. Wdrażanie reform nadal przebiega nierównomiernie na terytorium UE, a wciąż utrzymujący się, stosunkowo korzystny klimat gospodarczy stanowi okazję do przyjmowania reform strukturalnych mających na celu zwiększenie odporności gospodarczej. Wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych na szczeblu unijnym i na szczeblu państw członkowskich, z należyтым uwzględnieniem podziału kompetencji, powinno być traktowane jako priorytet w celu propagowania pozytywnej konwergencji dotyczącej rynku pracy, warunków społecznych i poziomu życia.
6. Strategia „Europa 2020” służy jako długoterminowe ramy strategiczne nadające kierunek kształtowaniu polityki w procesie europejskiego semestru oraz w ramach wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia. Okres objęty strategią „Europa 2020” zbliża się ku końcowi i należy poświęcić należytą uwagę opracowaniu następnych ram.

PODKREŚLAJĄC, ŻE

7. Utrzymujący się wzrost gospodarczy zaowocował poprawą sytuacji na rynku pracy, a tworzenie miejsc pracy postępuje w szybkim tempie. Jednak liczba przepracowanych godzin rośnie nadal dużo wolniej niż zatrudnienie ogółem. W 2017 r. wzrost płac realnych w dalszym ciągu pozostawał w tyle za wydajnością w wielu państwach członkowskich i wykazuje wartość poniżej poziomu, jakiego można by oczekiwać w związku z pozytywnymi wynikami notowanymi w odniesieniu do rynku pracy i gospodarki. Płace realne zaczęły rosnać dopiero w 2018 r. W różnych państwach członkowskich ubóstwo pracujących utrzymuje się na stale wysokim poziomie, a segmentacja rynków pracy nadal stanowi dla nich wyzwanie. Koncentrowanie się na zatrudnieniu w wymiarze zarówno jakościowym, jak i ilościowym jest nadal istotne, szczególnie w kontekście potencjalnego wpływu nowych technologii, globalizacji i nowych form pracy na rynek pracy.
8. Przekwalifikowywanie się i podnoszenie kwalifikacji to nadal kluczowe priorytety polityczne na rzecz zapewnienia rynku pracy sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz korzystania z potencjału związanego z szybko postępującymi zmianami technologicznymi. Pracownicy o niskich umiejętnościach są bardziej narażeni na utratę pracy: coraz ważniejsze jest, by polityki były zorientowane na poprawę możliwości dotyczące rozwoju umiejętności dla osób niemających dostępu do szkoleń lub mających taki dostęp ograniczony lub osób mających ograniczone możliwości uczestnictwa w szkoleniach poza pracą – w celu zapewnienia, by mogły one odnieść korzyści ze zmian technologicznych. Polityki powinny nadal mierzyć się z problemem niedopasowania umiejętności, zwłaszcza w sektorach, w których pojawiające się tendencje wywołają prawdopodobnie największe zmiany. Duże zaniepokojenie budzi nadal utrzymujące się wyraźne powiązanie między niskimi wynikami edukacyjnymi a niskim statusem społeczno-ekonomicznym i wynikami na rynku pracy.

9. Na rynku pracy należy w pełni wykorzystać potencjał tych grup, które są na nim obecnie niedostatecznie reprezentowane. Należy wzmacniać integrację na rynku pracy osób wywodzących się ze środowisk migracyjnych, osób o niskich umiejętnościach zawodowych, osób młodych i osób z niepełnosprawnościami. Strategie na rzecz aktywnego starzenia się, umożliwiające starszym pracownikom dłuższe pozostawanie na rynku pracy, mogą pomóc w mierzeniu się z wyzwaniami demograficznymi. Szerszy dostęp do przystępnych cenowo i mających wysoką jakość usług opieki nad dziećmi i opieki długoterminowej oraz polityki na rzecz odpowiedniej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym mogą zapewnić więcej możliwości dla kobiet i mężczyzn w zakresie wejścia na rynek pracy lub pozostania na nim oraz zmniejszyć ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego wśród dzieci i osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Państwa członkowskie czynią starania na rzecz poprawy świadczenia usług w zakresie opieki, choć wciąż istnieją między nimi znaczne różnice. Podjęto wiele reform publicznych służb zatrudnienia, dzięki czemu w wielu państwach poprawiło się świadczenie usług. Niemniej jednak nadal istnieją znaczne różnice w zdolnościach służb zatrudnienia między państwami i w obrębie poszczególnych państw. Wciąż istnieje pole do poprawy w zakresie zasięgu, skuteczności i koordynacji służb socjalnych, a także skuteczności i trwałości wielu aktywnych polityk rynku pracy.
10. Korzystny klimat gospodarczy i zmiany zachodzące na rynku pracy przełożyły się na znaczną poprawę sytuacji społecznej. Jednak widoczne są oznaki luk w inkluzywności wzrostu, gdyż dochody gospodarstw domowych rosną w wolniejszym tempie niż PKB. Głębokość ubóstwa, mierzona wielkością luki dochodowej ubogich, zwiększa się w kilku państwach członkowskich. W niektórych państwach członkowskich mierzony wpływ transferów socjalnych na ograniczanie ubóstwa nadal maleje.

11. Inwestycje społeczne i podejścia zapobiegawcze zwiększają zdolności poszczególnych osób do aktywnego udziału w życiu społecznym i gospodarczym i mają kluczowe znaczenie dla inkluzywności wzrostu. W szczególności wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem stanowią skuteczną inwestycję społeczną mającą na celu likwidowanie nierówności i radzenie sobie z wyzwaniami, z którymi mierzą się dzieci ze środowisk defaworyzowanych. Ponadto zwiększona skuteczność i dostęp do działań zapobiegawczych, a także opieka lecznicza wysokiej jakości to kluczowe czynniki warunkujące zdrową i aktywną populację, przyczyniające się zatem do poprawy dobrostanu społecznego i dobrobytu gospodarczego. Inne usługi, takie jak kształcenie, szkolenia i mieszkalnictwo, wraz z odpowiednim wsparciem dochodu i wspieraniem integracji i reintegracji na rynku pracy osób, które mogą podjąć pracę, są niezbędne do zapewnienia wszystkim równych szans i wzmocnienia spójności społecznej. Dalsze działania w dziedzinie struktury podatków i adekwatności świadczeń mogą przyczynić się do inkluzywności wzrostu i zmniejszyć ubóstwo.
12. Państwa członkowskie nadal podejmują środki w reakcji na zmiany demograficzne i wydłużające się średnie dalsze trwanie życia. Mierzenie się ze skutkami starzenia się europejskich społeczeństw wymaga nieustających wysiłków na rzecz zapewnienia zarówno adekwatności, jak i stabilności systemów emerytalnych, koncentrowania się na świadczeniu usług wysokiej jakości i inwestowania w takie usługi (szczególnie w celu zapewnienia dostępu do opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej), a także wymaga polityk w zakresie profilaktyki, rehabilitacji i niezależnego życia.
13. Powstanie nowych form pracy i coraz częstsze przekwalifikowania w życiu zawodowym generują potrzebę zapewnienia dostępu do ochrony socjalnej dla wszystkich pracowników, w tym osób pracujących w oparciu o niestandardowe formy zatrudnienia i samozatrudnionych, przy uwzględnieniu strukturalnych różnic w systemach ochrony socjalnej występujących między państwami członkowskimi. Innowacje i dostosowanie systemów ochrony socjalnej są niezbędne w obliczu nowych form pracy i przyszłych wyzwań związanych z zatrudnieniem.
14. Dobrze funkcjonujący dialog społeczny jest nadal kluczowym elementem europejskiej społecznej gospodarki rynkowej, choć stopień zaangażowania w taki dialog różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich. Zaangażowanie partnerów społecznych w przygotowywanie reform może poprawić ich strukturę i wdrażanie, zwiększyć odpowiedzialność obywateli i ostatecznie doprowadzić do lepszych efektów społeczno-gospodarczych. Należy zwrócić uwagę na zapewnienie, by partnerzy społeczni mieli wystarczające zdolności do udziału w debacie politycznej. Zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego może również odegrać ważną rolę w zapewnianiu skutecznego projektowania i wdrażania reform.

15. Istnieje potrzeba zastanowienia się nad nowymi kompleksowymi ramami strategicznymi nadającymi kierunek kształtowaniu polityki po upływie okresu objętego strategią „Europa 2020”. Takie strategiczne ramy powinny nadal poświęcać wiele uwagi obszarowi społecznemu i obszarowi zatrudnienia w powiązaniu z innymi stosownymi dziedzinami polityki. Powinny być również spójne z Europejskim filarem praw socjalnych oraz oenzetowskimi celami zrównoważonego rozwoju.
16. Te ramy strategiczne powinny uwzględniać wnioski wyciągnięte ze stosowania celów strategii „Europa 2020” i monitorowanie takiej strategii. Realizacja przyszłej strategii powinna opierać się na opracowanych w niedawnych latach procesach europejskiego semestru. W tym kontekście prowadzone już w ramach Komitetu ds. Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej prace dotyczące oceny doświadczeń płynących ze strategii „Europa 2020” są mile widzianym wkładem i zostaną wykorzystane w przyszłych dyskusjach.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ

WZYWA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, BY:

- uwzględniły w swoich krajowych programach reform priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego i we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu oraz wdrażały Europejski filar praw socjalnych na szczeblu unijnym i na szczeblu państw członkowskich, z należyтым uwzględnieniem ich odpowiednich kompetencji;
- wdrożyły zalecenia dla poszczególnych krajów z 2018 r.;
- zintensyfikowały wysiłki na rzecz osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”;
- korzystały z tablicy wyników zawierającej wskaźniki społeczne, przeglądu sytuacji w dziedzinie zatrudnienia, przeglądu sytuacji w dziedzinie ochrony socjalnej, by ukierunkowywać swoje wysiłki na rzecz konwergencji;
- opracowały wspólną wizję w kwestii programu będącego następcą strategii „Europa 2020”, szczególnie w zakresie powiązanych aspektów dotyczących zatrudnienia i sytuacji społecznej.

WZYWA KOMISJĘ, BY:

- podczas oceny polityk państw członkowskich zapewniła odpowiednie uwzględnienie kwestii zatrudnienia i kwestii społecznych;
- uwzględniła wyniki strategii „Europa 2020” w ukierunkowywaniu refleksji nad możliwymi przyszłymi ramami strategicznymi.

WZYWA KOMITET DS. ZATRUDNIENIA I KOMITET OCHRONY SOCJALNEJ, BY:

- oceniły postępy w realizacji celów strategii „Europa 2020” oraz narzędzia stosowane w celu wdrażania i monitorowania strategii „Europa 2020” z myślą o przedstawieniu Radzie końcowego sprawozdania z realizacji tej strategii i zapewnieniu podstaw dla stanowiska Rady w sprawie przyszłych ram strategicznych;
- kontynuowały prace w zakresie wielostronnego i tematycznego nadzoru oraz analizy porównawczej, a także nadal monitorowały sytuację w zakresie zatrudnienia i sytuację społeczną w państwach członkowskich za pośrednictwem tablicy wyników zawierającej wskaźniki społeczne, przeglądu sytuacji w dziedzinie zatrudnienia, przeglądu sytuacji w dziedzinie ochrony socjalnej, by dostarczać Radzie dowodów na potrzeby dyskusji prowadzonych w ramach europejskiego semestru;
- ściśle współpracowały z innymi komitetami doradczymi i zainteresowanymi stronami, szczególnie z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, Komitetem Polityki Gospodarczej, Komitetem ds. Edukacji, Grupą Roboczą ds. Zdrowia Publicznego na szczeblu wyższych urzędników i europejską siecią publicznych służb zatrudnienia, zapewniając w ten sposób zrównoważone uwzględnienie kwestii gospodarczych, związanych z zatrudnieniem i kwestii społecznych w procesie europejskiego semestru;
- nadal ściśle współpracowały z europejskimi partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim w celu propagowania skutecznego dialogu społecznego i obywatelskiego zarówno na szczeblu UE, jak i szczeblu krajowym.